

ابشرکت «شورون» در بازار انرژی رژیم صهیونیستی چه نقشی دارد؟

لنگر شورون در ساحل مدیترانه

سید علی مدد زندی

پانزدهم اردیبهشت ماه وب سایت خبری Mako گزارشی منتشر کرد که در آن یوگب گردوس، رئیس بخش بودجه وزارت دارایی رژیم صهیونی هشدار داد که به دلیل افزایش صادرات گاز طبیعی، این منبع استراتژیک ممکن است در دهه های آینده برای مصرف داخلی به پایان برسد. او در نامه ای به یوسی دایان، مدیرکل وزارت انرژی، هشدار داد که پس از یک دهه رونق در صنعت گاز، اسرائیل اکنون با چالش های جدی مواجه است و برای اولین بار از زمان کشف میادین بزرگ گاز، پیش بینی می شود که در ۲۵ سال آینده با کمبود ساختاری گاز طبیعی برای استفاده داخلی روبه رو شود. گردوس تأکید کرد که ۷۰ درصد از تولید برق اسرائیل به گاز طبیعی وابسته است و هرگونه کمبود یا افزایش قیمت گاز مستقیماً بر هزینه های برق برای شهروندان تأثیر خواهد گذاشت. او همچنین به تمرکز بیش از حد بازار گاز در دست شرکت آمریکایی شورون اشاره کرد و هشدار داد که این غلبه، باعث می شود این شرکت بتواند کنترل قیمت گاز را در اختیار خودش بگیرد. اما سؤال اینجاست که اولاً این شورونی که رئیس سازمان بودجه رژیم را این گونه ترسانده چیست و ابتدا و انتهایش به کجا وصل است؟ و ثانیاً آیا همین قدر که می گوید، شورون مایه تهدید رژیم است یا فرصت؟

از ابتدا تا اکنون

در اواخر قرن نوزدهم، با الهام از تب طلا، جویندگان نفت به کالیفرنیا روی آوردند. در سال ۱۸۷۶، شرکت California Star Oil Works، پیش زمینه شرکت شورون، با حفاری موفق چاه «پیکو شماره ۴» در منطقه پیکو کینون، نخستین چاه نفت موفق کالیفرنیا را کشف کرد. این کشف نقطه آغاز صنعت نفت در این ایالت بود. به دلیل کمبود منابع مالی، این شرکت در سال ۱۸۷۹ توسط شرکت تازه تأسیس Pacific Coast Oil Co. (PCO) خریداری شد. PCO به سرعت پالایشگاه، خطوط لوله و ناوگان دریایی نفتی ساخت و توسعه فعالیت های خود را آغاز کرد. بعدتر PCO تبدیل به Standard Oil شد و تقریباً یک قرن بعد با چند بار ادغام و تغییر اسم در نهایت در سال ۲۰۰۱ میلادی شورون متولد گردید. حال که آنچه بر شورون گذشت روشن شد، باید دید که این شرکت چه ارتباطی با منابع گازی رژیم دارد که می تواند تأثیر قابل توجهی روی بازار انرژی رژیم بگذارد؟

لویاتان

مخزن گاز لویاتان یکی از بزرگ ترین اکتشافات گاز در آب های عمیق جهان در سال های ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۰ بود و توسعه آن بزرگ ترین پروژه انرژی برای رژیم صهیونیستی است. حدود ۲۰۰ مهندس در فرایند طراحی مهندسی و ۷۰۰۰ کارگر از ۲۵ کشور در این پروژه شرکت داشتند. این میدان گازی در اعماق دریای مدیترانه و در ۱۳۰ کیلومتری غرب حيفا واقع شده است. توسعه این مخزن شامل حفاری چهار حلقه چاه تولیدی تا عمق متوسط ۵ کیلومتر زیر سطح دریا، نصب خط لوله انتقال زیر دریا و ساخت تأسیسات فرآوری اختصاصی فراساحلی بود. همه این کارها با سرمایه گذاری تخمینی بیش از ۱۲ میلیارد شیکل برای فاز توسعه پروژه انجام شد. اکنون امکان تولید ۱۲ میلیارد مترمکعب گاز طبیعی در سال از این محل وجود دارد. این میدان سه سهام دار اصلی دارد که شورون با ۳۹ درصد دومین سهام دار این پروژه محسوب می شود.

Chevron ۳۹٫۶۶ درصد

NewMed Energy ۴۵٫۳۳ درصد

Ratio Energies ۱۵ درصد

تامار

مخزن گاز تامار در ژانویه ۲۰۰۹ کشف و تکمیل شد و پس از آنکه مصر تأمین گاز طبیعی اسرائیل را متوقف کرد، به سرعت برای تأمین نیازهای فوری محلی مسیر توسعه را به سرانجام رساند. این مخزن در ۹۰ کیلومتری غرب حيفا، در عمق ۵۰۰۰ متری زیر سطح دریا واقع شده و مساحتی معادل ۱۰۰ کیلومتر مربع را پوشش می دهد. شش چاه تولیدی در تامار هرکدام حجمی از گاز طبیعی بین ۸/۱ تا ۵/۵ میلیون مترمکعب در روز را تولید می کنند. بیشتر فرآوری گاز طبیعی (آب زدایی، جداسازی میعانات، جداسازی میعانات و غیره) در سکوی تامار واقع در ۲۴ کیلومتری غرب اشکلون انجام می شود. تامار، اسرائیل را وارد دوره جدیدی از استقلال انرژی کرد و ۷۰ درصد از نیازهای مصرف انرژی اسرائیل برای تولید برق را تأمین نمود. ترکیب سهام داران به این شکل است و همان طور که مشاهده می کنید شورون با سهم ۲۵ درصدی در رتبه های بالا قرار دارد.

رتبه	نام نهاد سرمایه گذار	درصد مالکیت	تعداد سهام	ارزش سهام (تقریبی)
۱	Vanguard Group Inc	۸٫۹۵٪	۱۵۶٫۳۸۵٫۷۷۴	۲۲٫۲۵ میلیارد دلار
۲	State Street Corp	۸٫۲۷٪	۱۴۴٫۳۷۵٫۶۲۰	۲۰٫۵۴ میلیارد دلار
۳	BlackRock Inc	۷٫۰۳٪	۱۲۲٫۷۷۸٫۳۷۰	۱۷٫۴۷ میلیارد دلار
۴	Berkshire Hathaway Inc	۶٫۷۹٪	۱۱۸٫۶۱۰٫۵۳۴	۱۶٫۸۷ میلیارد دلار
۵	Geode Capital Management LLC	۲٫۱۴٪	۳۷٫۳۵۰٫۴۰۴	۵٫۳۱ میلیارد دلار
۶	Morgan Stanley	۱٫۹۵٪	۳۴٫۰۸۲٫۰۷۵	۴٫۸۵ میلیارد دلار
۷	Charles Schwab Investment Management Inc	۱٫۹۱٪	۳۳٫۴۳۰٫۰۳۰	۴٫۷۶ میلیارد دلار
۸	Bank of America Corp	۱٫۵۱٪	۲۶٫۳۵۴٫۱۶۹	۳٫۷۵ میلیارد دلار
۹	JPMorgan Chase & Co	۱٫۳۲٪	۲۳٫۰۰۷٫۲۳۸	۳٫۲۷ میلیارد دلار
۱۰	Northern Trust Corp	۱٫۱۷٪	۲۰٫۴۹۴٫۸۸۱	۲٫۹۲ میلیارد دلار
۱۱	Fisher Asset Management LLC	۱٫۱۷٪	۲۰٫۴۴۷٫۸۶۹	۲٫۹۱ میلیارد دلار
۱۲	Wells Fargo Company	۱٫۰۳٪	۱۸٫۰۴۹٫۸۴۳	۲٫۵۷ میلیارد دلار
۱۳	Franklin Resources Inc	۱٫۰۰٪	۱۷٫۳۹۴٫۳۰۲	۲٫۴۷ میلیارد دلار
۱۴	Bank of New York Mellon Corp	۰٫۹۳٪	۱۶٫۱۸۵٫۹۱۱	۲٫۳۰ میلیارد دلار
۱۵	Ameriprise Financial Inc	۰٫۹۱٪	۱۵٫۹۷۴٫۳۴۳	۲٫۲۷ میلیارد دلار
۱۶	Invesco Ltd	۰٫۹۱٪	۱۵٫۸۵۵٫۳۲۵	۲٫۲۶ میلیارد دلار
۱۷	Capital World Investors	۰٫۸۵٪	۱۴٫۸۶۲٫۵۳۴	۲٫۱۱ میلیارد دلار
۱۸	UBS Group AG	۰٫۸۱٪	۱۴٫۲۰۷٫۸۸۶	۲٫۰۲ میلیارد دلار
۱۹	State Farm Mutual Automobile Insurance Co	۰٫۷۶٪	۱۳٫۳۳۴٫۲۱۵	۱٫۹۰ میلیارد دلار
۲۰	Price T Rowe Associates Inc	۰٫۷۱٪	۱۲٫۳۱۲٫۸۹۰	۱٫۷۵ میلیارد دلار
۲۱	Dimensional Fund Advisors LP	۰٫۷۰٪	۱۲٫۲۸۱٫۹۸۳	۱٫۷۵ میلیارد دلار
۲۲	Royal Bank Of Canada	۰٫۵۹٪	۱۰٫۳۹۰٫۸۲۴	۱٫۴۸ میلیارد دلار
۲۳	GQG Partners LLC	۰٫۵۰٪	۸٫۷۶۷٫۷۱۶	۱٫۲۵ میلیارد دلار
۲۴	Legal & General Group PLC	۰٫۵۰٪	۸٫۷۶۳٫۰۵۹	۱٫۲۵ میلیارد دلار
۲۵	Amundi	۰٫۴۹٪	۸٫۵۵۸٫۲۴۰	۱٫۲۲ میلیارد دلار

مؤسسه نیز با ملیت سوئیسی، کانادایی، انگلیسی و فرانسوی در این فهرست دیده می شوند. مضاف بر داده های ملیتی در لایه لای اطلاعات مرتبط با این شرکت ها اسامی سرمایه دار های مطرحی مانند وارن بافت و گرگ ایل نیز به چشم می خورد. سه شرکت ابتدایی فهرست هر سه آمریکایی هستند. «ونگارد» یک ابرشرکت مدیریت سرمایه در جهان است که در اکثر ابرشرکت های جهان مانند مایکروسافت و آمازون و... سهام دارد. این شرکت امروزه با مدیریت بیش از ۸ تریلیون دلار دارایی، به عنوان یکی از سه غول بزرگ صنعت مدیریت سرمایه در کنار BlackRock و Fidelity شناخته می شود. شرکت دوم State Street Corp نیز مانند قبلی در عرصه مدیریت مالی فعالیت می کند و شرکت سوم بلک راک هم که معرف حضور است. در ردیف ۲۳ فهرست GQG Partners قرار دارد و در حوزه سرمایه گذاری فعال بوده و با وجود آمریکایی بودن، شرکت های هندی مانند «آدانی» در آن سهم قابل توجهی دارند. شرکت Legal & General Group PLC در رتبه ۲۴، انگلیسی است و در حوزه مدیریت دارایی فعالیت می کند و در رتبه آخر هم Amundi با پرچم فرانسه ایستاده و مانند باقی مؤسسات در حوزه مدیریت دارایی روزگار گذرانده است.

فرصت یا تهدید

با این اوصاف شورون این گونه که در سواحل مدیترانه لنگر انداخته و پهلو گرفته، از همان جهت که رئیس سازمان بودجه رژیم صهیونی مورد بررسی قرار داده مایه خطر است؛ چرا که به راحتی می تواند با بازار انرژی رژیم بازی کند و از جهتی نیز مایه منفعت است؛ حضور جدی شرکت های آمریکایی در میادین گازی رژیم یعنی تهدید این منابع مسأوی می شود با تهدید قسمتی از منافع این لیست بلند بالا و البته که این فهرست تنها بخشی از مشارکت سرمایه گذاران بین المللی در حوزه انرژی رژیم را تشکیل می دهد.

Chevron ۲۵ درصد

Isramco ۲۸٫۷۵ درصد

Tamar Petroleum ۱۶٫۷۵ درصد

Mubadala Energy ۱۱ درصد

Tamar Investment ۲ تا ۱۱ درصد

Dor Gas ۲ درصد

Union Energy & Systems ۳٫۵ درصد

میدان گازی Mari-B

میدان Mari-B در سال ۲۰۰۰ کشف شد و نخستین میدان تجاری گاز طبیعی به شمار می رود. این میدان بخشی از پروژه بزرگ Yam Tethys بود و برای اولین بار گاز طبیعی استخراج شده در سرزمین های اشغالی را از طریق خطوط لوله به بازار داخلی رساند. گاز از سال ۲۰۰۴ وارد شبکه سراسری کشور شد و نقطه آغازی برای زیرساخت های مستقل در حوزه انرژی برای رژیم صهیونی بود. شرکت نوبل انرژی (که بعدها توسط شورون خریداری شد) این میدان را همراه با شرکای محلی شامل Delek، Delek و Drilling و Avner توسعه داد.

برسر خوان شورون

حال که نقش شورون و سهم بالایی آن در میادین گازی رژیم مشخص شد باید دید که در این ابرشرکت فرامیتی چه کسانی سهام دارند؟ در شرکت Chevron Corporation، ۲۵ شرکت بالادستی سهام دارند که سیاهه آن ها به شرح زیر است: (جدول)
از این بیست و پنج مؤسسه که بعضاً در لایه لای آن ها اسامی آشنایی مانند «بلک راک» و «ویال بانک کانادا» نیز دیده می شود ۲۱ مؤسسه به آمریکا تعلق دارد، چهار